Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist. exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo - Cod. Ettenheim-Münster 359

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Quaestio 2da

urn:nbn:de:bsz:31-132384

Visual Library

in ordine ad formã quã n͂ hẽt tanq̃ ad finẽ & bonũ dr̃ hẽre appetitum. unde vulgo dr̃ privaõez ẽẽ causã appetitus. De hoc materiæ appetitu satis bñ disserit Tol. q. 17. Conimbr. q. 5. De varijs u° materiæ nõibus videatur idem Toletus q. 18. Fons. in 5. Metaph. c. 7. q. 3. sect. 9. Conimbr. in 1° Phys. c. 9. q. 2. art. 3. Cõni ibidem q. 5. Utrũ materia ad compositi naturæ pe- essentiã pertineat accuratè declarant. Et hæc de Materia sufficiant. Vide Tol. & Conimbr.

Quæstio 2da

De Privatione

Quod privatio sit principiũ generationis rerũ naturaliũ licet ex iã dictis constet ita tñ hĩc à philis probari solet. Id unde per se generaõ proficiscitur vere ac proprie principiũ illius est: sed generaõ per se proficiscitur à privaõe utpote tanq̃ à termino à quo, ergo privaõ est principiũ generaõis rerũ naturaliũ. Maior est certa. Probatur Minor: quia generaõ est progressio seu mutaõ à non Esse ut à termino a quo; hic aut cum non sit materia est ipsiũ terminus à quo res oritur utpote geniti formæ carentia, nam manet materia aut et manet. Consequens est ut sit ipsa formæ privaõ. Sed ut clarius perspiciatur huius principij ratio paulo

Probatur privationẽ ẽẽ principiũ generationis rerum naturaliũ

auiratis et priuaoe differendu' e' qd in aiu'
sit b quomodo se ad ma'z seat. Permissa igr
trita illa definitione qua priuao dr nega

Defio priuationis

tio formae in subiecto apto nato pono seque
tes assertiones

Assertio 1a. priuao in abstracto 2 sgcat.

Assertio 1a priuao abstracto noie sgcata duo
sgcat negatione sci et aptitudine; subiectum aut
in quo illa aptitudo est conotat obscure priuao
et in abstracto sgcata. Patet assertio ex dfi
nitione priuaois: Na' q sgcet carentia aliq'
formae hoc coe ht cu' omnibz negationibz, q' u'
cu' carentia sgcet aptitudine' ad eandz forma'
id sibi propriu' vendicat. Itaqz licet priuao
à priuaoe distinguat per suu' habitu' seu for
ma; à negaoe tn' distinguit per solam aptitu
dine' no' tanq' per aliqd intrinsecu' realit ut in
10 Metaph. q 15. recte docet Dauly consirab;
Na' Ens quale e' aptitudo n' pt ee' intrinsecu'
realit non enti, sz per aliqd intrinsecu' sed...
saqden in opus ac dfinitio priuaois quest
aptitudo ista includit.

Assertio 2da. Quare priuatio dicatur Non Ens.

Assertio 2da Recte dr priuao ab authoribz no' Ens,
qa cu' priuao formatr saltem inadaquate sit negao

entib. satis manifestū ē eā eē nō entib: est. n. ut sic
nihil aliud quā ipsa formæ absentia in actu exer
cito. Non ē aut hæc assertio intelligenda de diffe *Quomodo hæc assertio sit intelligenda.*
rentia privationis qua differt à negatione quia dicit
aptitudinē subiecti cum hæc sit verè quid posi
tivum; sed de privatione ut est negatio seu ipsa-
met absentia si ita loqui licet reali et actuali
seu ut diximus in actu exercito.

Assertio tertia rectè dr privatio ab authoribus *Assertio 3tia. Privatio est ens rōis.*
ens rōis. Hæc assertio intelligenda ē de priva *Quomodo hæc assertio sit intelligenda.*
tione obiectiva seu de privatione in esse cog
nito ā de publica forti in hoc. n. quasi species
quasdam dividi solet à praedictis privatione. Quod
h̄ sit intelligenda de illa quæ præcedenti assertione posi
ta ē inde patet quod ea sit ante omnem operationem
intellectus: Cæcitas. n. v.g. prius ē in oculo quā
ulla mentis operatio producatur: Est neque non ut in subiectis
negationib. vere carentium aliorum positivorumque eo
nō negatores nisi convenerunt: esse. n. formæ
ē nisi privationis. De obiectiva vº privatione conclu
sionē intelligendā eē manifestū est ex q. 3. prolog. *Vide prolog. Log.*
Log. ubi diximus negationes et privationes eē entia
rōis: Non sunt aut alio mō eē entia rōis quā
ut intellectus rem aliquam vere ac reipsa destitutā

forma quapiá adeoq ut sic prima notitiæ
seu intellectioni substantem 2da intellectione seu
conceptu 2dō cognoscit tanq aptā hre illam
formā quā n̄ hr. q̄ 2dq conceptq seu notio
2da pront reflexe cognosci ꝑt alio conceptu
primoq, illo fundah ē ens ro̅is fortitur proprias
de forti signatione ꝑ privationis vocabulum signi
significatione in qua ꝓprie ac fortitur logica quer
sah circa 2das notiones adiunctas primis
ni illis quasi basi qua quadā innixas! Et licet
et hæc privatio dici poit fortis reslig ta' di
fortis cum adiectione ndt fortis logica seu ob
iectiva quatenq ut cætera entia ro̅is obiective
ab intellectu cognoscuntur. l. e. ex qbq patet hanc ob
iectivā privatioēq recte quoq dici nō ens ndt
ens reale quamvis sit l ens ro̅is.

Assertio 4ta. Assertio 4ta. privatio fortis et qua in 2da con
clusione non hæc obiectiva q̄ est ens ro̅is ē pri
Probatur privationē fortis non obiectivā esse primum principium rerum naturalium. principium ꝑ se generationis: probatur q a principia
rerū oportet sint ante oēs operationes intellectq in ipsa
generatio q̄ ꝑ se non pendeat ab intellectu operante: at
nullū ens ro̅is antecedit omnē intellectq operatione. con
clusio hæc ē conveniens cū ꝑsterig doctrinæ

hoc loco de privatione ut est generationis naturalis prin
cipiū vide conimbr. in c. 9 q. 8. arti. 2. & col. 921.
Assertio 5ta Privatio quae est principium generationis Assertio 5ta.
licet idem sit materialiter vel fundamentaliter cum materia in
qua est. aliquo tamen modo ab ea distinguitur videlicet for
maliter & ratione. Probat hanc assertionem Aristoteles
cap. ult. hoc modo: si privatio idem esset omni modo Quomodo privatio distin-
cum materia, idem appeteret interitum suiipsius, sed hoc guatur & conveniat cum
fieri non potest ergo etc. probatur Maior quia materia appe materia.
tit formam: ergo si privatio idem est omnino cum materia
et appetet formam: Est autem forma velut mors
& interitus privationis. Item materia est substantia
manet et in composito quorum neutrum de privati
one dici potest. Quod autem Aristoteles eodem hoc textu c. 7. Quomodo privatio unum,
ait privationem esse unum numero cum materia sensus et quomodo est cum materia.
est esse unum materialiter non formaliter seu esse unum eo
quasi modo quo accidentia unum sunt cum subiecto cum in
haerent nempe extrinsece & subiective non intrin
sece & essentialiter.
Assertio 6ta Nec privatio formalis nec obiectiva una Assertio 6ta.
& eadem est sed plures imo tot quot sunt ut esse possunt
formae. De obiectiva quidem patet: quia tot sunt
numero privationes talium quot sunt operationes illius.
De formalibus itidem manifestum est: quia si esset
una tantum privatio in materia sequeretur quod adveniente

forma ignis v.g. cessaret eius privatio in materia
una tantum est et una perit: ergo omnis. Concedo tot sunt
privationes in materia quot sunt formae aptae in materia
recipi, sed earum sunt plurimae nec tot quia plures
ergo totidem quoque sunt privationes. Vide Fonsecam in
10 Metaph. q. 15. Dices ex hoc sequi non tantum unam

Obiectio. sed plurimas aptitudines esse in materia cum privatio
constet ex aptitudine et negatione veluti integrali.

Solutio. Respondeo unam aptitudinem materiae perpetuam et stabilem ad omnes omnino privationes constituendas sufficere.
Nam aptitudo addita ad negationem formae ignis privationem efficit; et eadem aptitudo addita divine
gationem formae aeris simul privationem efficit.
Quod autem privatio huius vel illius quasi speciei
dicatur hoc ab habitu non ab aptitudine fuisse est
quia aptitudo est differentia quaedam generica: uno verbo
dicendum est has privationes in materia non actu et
reipsa sed potentia tantum seu virtutem seu ratione diversas ac distinctas
esse. Proprietates privationis sunt 1o non suscipere ma-

Privatio proprietates privationis. gis et minus. Haec de perfectis privationibus absolute
tenenda est: unus enim non dicitur magis mortuus aut
caecus quam alius; quamvis ratione sui habitus possint
magis aut minus suscipere quatenus scilicet plures minusve
de

et habitu ad mixtum sunt: Nam aer dicitur magis ut minus tenebricosus secundum quod in eo est plus minusve luminis. 2da proprietas privatio per se non intelligitur sed tamen per formam seu habitum. Ratio in promptu est quia privatio sortitur esse privationis et non entis, nullum autem non ens est per se intelligibile. Resumus (?) tamen dicere quod privatio ut est ens rationis et ut aptitudinem anteparam (?) sit per se intelligi ut considerant manifestum est. 2da. 3.

De Forma

Quaestio 3tia

Sequitur principium rerum naturalium ordine 3tium forma scilicet quae cum materia compositum naturale constituit. De hac loquemur An sit 2do Quid 3tio Qualis sit. Ubi quoque illam cum materia et composito comparabimus. Tria hic spectanda

Quod ad primum attinet plerique ex antiquis partem negativam amplexi sunt: putabant enim tantum formas accidentarias, nullas substantiales dari: Nam sicut res artificiata ex materia praeexistente et forma accidentali fiunt ita quoque res naturales ex sola materia per accidentia mutatione fieri censebant. Unde apud illos hominem ut equum generari nihil esset aliud quam aliquam materiam partem habere ut illam

Negativa sententia Quod sint dentur forma substantiales tam accidentales